

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1963-1964

10 MAART 1964.

WETSVOORSTEL

tot reglementering van sommige verkopen tegen verminderde prijs aan de verbruiker.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Voor de ontwikkeling van een markteconomie en van een ware economische vrijheid is de uitbreiding van een eerlijke en gezonde mededinging een fundamenteel vereiste.

Het is onder meer vereist dat alle verdellers — alleen die zijn in dit voorstel bedoeld — met gelijke kansen beginnen.

Wél is er het koninklijk besluit n° 55 van 23 december 1934 dat de rechtspleging in kortgeding instelt om oneerlijke concurrentiedatum te doen ophouden. De oneerlijke en ongezonde concurrentiepraktijken, die in het onderhavige wetsvoorstel als inbreuken worden bestempeld, vallen niet buiten het toepassingsgebied van de vordering tot ophouden.

Doch wij moeten verder gaan dan het koninklijk besluit n° 55 van 23 december 1934. Het toepassingsgebied van de vordering tot ophouden is ten andere zeer beperkt.

Bij sommige verkopen tegen verminderde prijs aan de verbruiker wordt het nagestreefde doel — gelijke kansen voor alle verdellers — systematisch verijdeld door oneerlijke en ongezonde mededdingspraktijken. Terzelfder tijd wordt de verbruiker vaak misleid door zulke mededdingspraktijken. Dit wetsvoorstel bestempelt ze als inbreuken.

De « bradage » — dit woord krijgt ten andere een pejorative betekenis — is een groot beletsel voor de ontwikkeling van een markteconomie, en meer bepaald voor de ontwikkeling van een dynamische distributie.

A. — Sommige verkopen met verlies aan de verbruiker.

Dit zijn verkopen aan de verbruiker tegen een lagere prijs dan de inkoopprijs de prijs voor aanschaf van nieuwe voorraad — waarbij de laagste prijs van die twee mini-

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1963-1964

10 MARS 1964.

PROPOSITION DE LOI

réglementant certaines ventes à prix réduit au consommateur.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le développement d'une économie de marché et d'une liberté économique véritable implique fondamentalement l'épanouissement d'une concurrence loyale et saine.

Entre autres et au départ, il faut que soient égales les chances de tous les distributeurs qui seuls sont visés par la présente proposition.

Sans doute, il y a l'arrêté royal n° 55 du 23 décembre 1934 instituant la procédure en référé en cessation d'actes de concurrence déloyale. Les pratiques concurrentielles, déloyales et malsaines, que la présente proposition de loi érige en infractions ne sont pas exclues du champ d'application de l'action en cessation.

Mais, nous devons aller au-delà de l'arrêté royal n° 55 du 23 décembre 1934. D'ailleurs, le champ d'application de l'action en cessation est très restreint.

Dans le cadre de certaines ventes à prix réduit au consommateur des pratiques concurrentielles déloyales et malsaines empêchent, systématiquement, le but poursuivi : des chances égales pour tous les distributeurs. Simultanément, semblables pratiques concurrentielles abusent fréquemment le consommateur. Cette proposition de loi les érige en infractions.

Le « bradage » — du reste, un tel mot acquiert un sens péjoratif — constituent un obstacle majeur au développement d'une économie de marché et, plus particulièrement, au développement d'une distribution dynamique.

A. — De certaines ventes à perte au consommateur.

Il s'agit des ventes au consommateur à un prix inférieur au prix d'achat ou de réapprovisionnement, la plus basse de ces deux limites minimales étant prise en considération. En

mungrenzen in aanmerking wordt genomen. Als prijs voor aanschaf van nieuwe voorraad geldt de prijs voor hetzelfde produkt en niet de prijs voor een soortgelijk produkt of een vervangingsprodukt.

Onder de huidige wetgeving kan de verkoop met verlies enkel worden vervolgd indien men het bewijs kan leveren dat het oogmerk om te schaden aanwezig was, terwijl bij de vordering tot ophouden de aangeklagde handelwijze eventueel kan worden gelijkgesteld met een daad van oneerlijke mededinging.

Wij dienen echter verder te gaan. Verkoop aan verbruiker tegen een prijs beneden de inkoopprijs of beneden de prijs voor aanschaf van nieuwe voorraad — onder welke benaming die verkoop ook geschiedt — is slechts geoorloofd, indien de handelaar genoopt is tot het opruimen van waren, die ingevolge de marktontwikkeling of een toevallige feit nog moeilijk aan de man zijn te brengen.

Bij dit wetsvoorstel wordt verkoop aan verbruiker tegen een prijs beneden de inkoopprijs of beneden de prijs voor aanschaf van nieuwe voorraad, onder welke benaming een dergelijke verkoop ook geschiedt, als een inbreuk bestempeld. Er wordt echter voorzien in drie uitzonderingen : de liquidatieuitverkoop, de opruimingsuitverkoop, de verkoop van eetwaren die voor snel bederf vatbaar zijn en niet kunnen worden bewaard. Dit is een limitatieve opsomming.

Bovendien moet de ernst (het niet bedrieglijke karakter) van de liquidatie- en opruimingsuitverkopen worden gegrandeerd door zeer strikte omschrijving.

B. — Liquidatieuitverkoop aan verbruiker.

Liquidatieuitverkoop bestaat slechts in de volgende gevallen :

- verkoop ingevolge een wetsbepaling of een rechterlijke beslissing;
- gehele of gedeeltelijke verkoop van de voorraad van een overleden handelaar door de erfgename;
- Verkoop door een handelaar die zijn handelsactiviteit geheel of gedeeltelijk verzaakt en zijn voorraad gehele of gedeeltelijk verkoopt. Hierbij is vereist dat de handelaar gedurende de drie vorige jaren, om dezelfde reden, geen soortgelijke produkten heeft opgeruimd;
- verkoop van de gehele voorraad of van een deel ervan;
 - a) in geval van herstellings- of grondige verbouwingswerken die gedurende ten minste één maand worden uitgevoerd waar de verkoop doorgaans plaats heeft;
 - b) in geval van afschaffing of verplaatsing van de handelsonderneming;
 - c) wanneer de voorraad door een ramp ernstig is beschadigd.

Behoudens bij verkoop ingevolge een wetsbepaling of gerechtelijke beslissing, dient de handelaar, alvorens de liquidatie aan te kondigen aan het publiek, van zijn voorname kennis te geven aan de Minister onder wiens bevoegdheid de economische zaken vallen.

Evenzo dient de liquidatieuitverkoop, behoudens bij verkoop ingevolge een wetsbepaling of gerechtelijke beslissing of behoudens machtiging van de Minister onder wiens bevoegdheid de economische zaken vallen, te geschieden in de lokaliteiten, waar dezelfde verkoper gewoonlijk produkten van dezelfde aard verkocht vóór het begin van de liquidatie.

Bij de liquidatieuitverkoop mogen slechts produkten betrokken zijn die tot de voorraad van de handelaar behoren, ofwel op het tijdstip waarop hij de kennisgeving zendt aan de Minister onder wiens bevoegdheid de economische zaken

ce qui concerne le prix de réapprovisionnement, entre en considération le prix pour le même produit, et non pour un produit analogue ou un produit de substitution.

Sous la législation actuelle, la vente avec perte n'est susceptible de poursuite que si l'on parvient à démontrer qu'elle a été faite dans l'intention de nuire, tandis qu'une action en cessation peut, éventuellement, assimiler la pratique incriminée à un acte constitutif de concurrence déloyale.

Mais nous devons aller plus loin. Les ventes au consommateur à un prix inférieur au prix d'achat ou de réapprovisionnement, sous quelque dénomination qu'elles se fassent, ne sont licites que pour autant qu'elles trouvent leur origine dans la nécessité réelle pour le commerçant de liquider une marchandise dont la vente est compromise par une évolution du marché ou par un cas fortuit.

Cette proposition de loi érige en infractions les ventes au consommateur à un prix inférieur au prix d'achat ou de réapprovisionnement, sous quelque dénomination qu'elles se fassent. Cependant, trois exceptions sont prévues : les ventes en liquidation, les ventes en solde, les denrées susceptibles de dépréciation et dont la conservation ne peut être assurée. Cette énumération est limitative.

Encore importe-t-il que le caractère non frauduleux des ventes en liquidation et des ventes en solde soit garantis en les circonscrivant fort rigoureusement.

B. — Des ventes en liquidation au consommateur.

Il n'y a ventes en liquidation que dans les hypothèses ci-après :

- les ventes exécutant une disposition légale, ou intervenant en suite d'une décision judiciaire;
- les ventes, par les héritiers, de tout ou partie du stock du commerçant défunt;
- la vente par un commerçant qui renonce à tout ou partie de son activité commerciale et qui vend tout ou partie de son stock. Il est exigé que ce commerçant n'ait pas liquidé des produits similaires, pour le même motif, au cours des trois années précédentes;
- la vente de tout ou partie du stock :
 - a) en cas de travaux de remise en état ou de transformation essentielle durant un mois au moins, effectués là où la vente se déroule généralement;
 - b) en cas de suppression ou de transfert de l'entreprise commerciale;
 - c) qui a été gravement endommagé par un sinistre.

Sauf dans le cas des ventes exécutant une disposition légale ou intervenant en suite d'une décision judiciaire, le commerçant est tenu, avant d'annoncer la liquidation au public, de notifier son intention au Ministre ayant les affaires économiques dans ses attributions.

Sauf encore dans le cas des ventes exécutant une disposition légale ou intervenant en suite d'une décision judiciaire, ou sauf autorisation du Ministre ayant les affaires économiques dans ses attributions, la vente en liquidation doit avoir lieu dans les locaux où le même vendeur a habituellement vendu des produits identiques avant le début de la liquidation.

La vente en liquidation ne peut porter que sur des produits composant le stock du commerçant, soit au moment où il adresse la notification au Ministre ayant les affaires économiques dans ses attributions, soit au moment où il

vallen, of wordt op het tijdstip waarop hij onder toepassing valt van de wetsbepaling of rechterlijke beslissing.

De handelsondernemingen met verscheidene huizen, die in één ervan uitverkoop houden, mogen daar geen produkten uit andere huizen naar overbrengen om ze in het raam van de liquidatie van de hand te doen.

Vanzelfsprekend moet de aangeduide prijsvermindering juist zijn ten opzicht van de prijzen die, door dezelfde verkoper, gewoonlijk gevraagd worden voor dezelfde produkten.

C. — Opruimingsuitverkoop aan verbruiker.

Opruimingsuitverkoop bestaat slechts in de volgende gevallen :

- als het gaat om seizoensprodukten of om verouderde, onvolledige, verlegen of beschadigde produkten;
- als de uitverkoop plaats heeft in lokaliteiten waar die produkten vroeger te koop aangeboden werden;
- als de uitverkoop plaats heeft gedurende de perioden en volgens de modaliteiten als door de Koning vastgesteld.

Om als verouderd te worden aangemerkt, moet het produkt niet noodzakelijk al uit de mode zijn op het tijdstip van de opruimingsuitverkoop; het is voldoende dat de verkoper op goede gronden kan veronderstellen dat het tijdens het volgende seizoen uit de mode zal zijn en moeilijk zal kunnen verkocht worden.

Vanzelfsprekend moet de aangeduide prijsvermindering juist zijn ten opzichte van de prijs die, door dezelfde verkoper, vroeger gevraagd werd voor soortgelijke produkten.

Even vanzelfsprekend wordt de opruimingsuitverkoop van produkten, daartoe speciaal aangeschaft of vervaardigd, aangerekend als inbreuk.

D. — Verkoop tegen verlaagde prijs aan de verbruiker,

niet zijnde liquidatieuitverkoop, opruimingsuitverkoop, verkoop van eetwaren die voor bederf vatbaar zijn en niet kunnen bewaard worden.

Voor de ontwikkeling van mededinging en dynamische distributie is nodig dat publiciteit kan worden gevoerd voor echte prijsverminderingen.

Dit gedeelte van het voorstel betreft uitsluitend de gevallen waarin aan de verbruiker wordt verkocht tegen een verminderde prijs, die niet lager ligt dan de inkoopprijs of de prijs voor aanschaf van nieuwe voorraad, welke gevallen niet thuis horen in de categorie van de opruimingsuitverkoop of van de verkoop van eetwaren die voor bederf vatbaar zijn en niet kunnen worden bewaard.

De verkoop tegen verminderde prijs, die niet lager ligt dan de inkoopprijs of de prijs voor aanschaf van nieuwe voorraad, is geoordfd indien het geen produkten geldt, die tegen opgelegde prijs moeten worden verkocht.

Onder opgelegde prijs dient te worden verstaan de kleinhandelsprijzen, door de fabrikant van tevoren vastgesteld voor een bepaald produkt, welke ook de daarvoor gebruikte distributiewegen zijn.

De prijsverminderingen mogen echter niet langer zuivervandenbeeldig zijn, zoals al te vaak het geval was. Voorbeelden van korting op prijzen — die eerst werden verhoogd — of van vergelijking met denkbeeldige prijzen zijn ons allen bekend. Voortaan mag de korting nog slechts worden aan-

tombe sous le coup de la disposition légale ou de la décision judiciaire.

Les entreprises commerciales disposant de plusieurs sièges d'exploitation et qui procèdent à une liquidation dans l'un d'entre eux, ne peuvent y transférer des produits provenant d'autres sièges pour les écouter dans le cadre de la liquidation.

Il va de soi que la réduction de prix suggérée doit être exacte, par rapport au prix habituellement pratiqué pour la vente de produits identiques, par le même vendeur.

C. — Des ventes en solde au consommateur.

Il n'y a ventes en solde que dans les hypothèses ci-après :

- les produits sont saisonniers, démodés, dépareillés, défraîchis ou détériorés;
- les ventes ont lieu dans les locaux où ces produits ont été antérieurement mis en vente;
- les ventes ont lieu pendant les périodes et suivant les modalités fixées par le Roi.

Pour que le produit soit démodé, il ne faut pas nécessairement qu'au moment de la vente en solde, il réponde déjà à cette condition : il suffit que le vendeur puisse légitimement supposer qu'au cours de la saison suivante, il sera passé de mode et ne se vendra que difficilement.

Evidemment, la réduction de prix suggérée doit être exacte, par rapport au prix antérieurement pratiqué pour la vente de pareils produits, par le même vendeur.

Evidemment aussi, les ventes en solde de produits spécialement acquis ou fabriqués à cette fin sont érigées en infractions.

D. — Des ventes à prix réduit au consommateur.

autres que les ventes en liquidation, les ventes en solde, les ventes de denrées susceptibles de dépréciation rapide et dont la conservation ne peut être assurée.

Le développement d'une concurrence et d'une distribution dynamique requiert la possibilité de faire de la publicité à propos de réelles réductions de prix.

Cette partie de la proposition ne se préoccupe plus que des ventes au consommateur à un prix réduit non inférieur au prix d'achat ou de réapprovisionnement, qui ne rentrent pas dans la catégorie des ventes en solde ou des ventes de denrées susceptibles de dépréciation rapide et dont la conservation ne peut être assurée.

Si elles ne portent pas sur des produits à prix imposé, les ventes à un prix réduit non inférieur au prix d'achat ou de réapprovisionnement sont licites.

Le prix de vente imposé doit être entendu comme le prix de vente au détail que le fabricant fixe par avance pour un produit déterminé et quels que soient les canaux de distribution empruntés par ce produit.

Toutefois, les réductions de prix ne pourront plus être illusoires comme c'était trop souvent le cas. Nous connaissons tous des exemples de réductions consenties sur des prix préalablement gonflés ou des comparaisons avec des prix fantaisistes. Dorénavant, la réduction ne peut être

geduid t.o.v de door dezelfde verkoper aangerekende prijs. Bij vergelijking dient te worden verwezen naar de door de verkoper en niet door een concurrent aangerekende prijs. Er mag dus niet meer worden vergeleken « met de algemeen geldende marktprijs ».

Dat de korting t.o.v de gewoonlijk door de verkoper aangerekende prijs moet worden aangeduid zal door sommigen wellicht moeilijk uitvoerbaar worden geacht, wan-nee het een korting geldt die slechts gedurende enkele dagen, bij het lanceren van een artikel, wordt gegeven. Men kan geredelijk aannehmen dat in die veronderstelling best vergeleken wordt met de prijzen, die in de toekomst zullen worden aangerekend.

De aangekondigde prijsvermindering moet juist zijn in vergelijking met de prijs die voor de verkoop van dezelfde produkten, door dezelfde verkoper, gewoonlijk wordt gevraagd.

In geval van verkoop met vergelijking van prijzen mag slechts worden verwezen naar de prijs, die voor de verkoop van dezelfde produkten, door dezelfde verkoper, gewoonlijk wordt gevraagd. De gewoonlijk gevraagde prijs moet worden doorgestreept en de verminderde prijs moet op goed zichtbare en ondubbelzinnige wijze worden aangeduid hetzij op dezelfde zijde van het etiket, hetzij door afficheren van een uniform verminderingspercentage dat op de doorgestreepte prijzen wordt toegepast. De datum met ingang waarvan de verminderingen worden toegestaan, moet tijdens de ganse duur van de verkoop geafficheerd blijven.

Indien een prijsvermindering voor beperkte duur wordt aangekondigd dient de verkoper genoeg voorraad van de desbetreffende produkten te hebben om de kopers tegen de in zijn aanbieding vermelde voorwaarden te kunnen voorzien tijdens de ganse duur van de verkoop, welke duur bij de aankondiging nauwkeurig moet worden aangeduid.

De voorraad moet groter zijn dan in een periode van normale verkoop; de voorraad moet in verhouding zijn tot de omvang van de verkoop die als resultaat van de gemaakte reclame redelijk mag worden verwacht.

E. — Straffen.

Volgens dit wetsvoorstel zijn dan ook als inbreuk aan te rekenen :

- de verkoop aan verbruiker tegen een prijs beneden de inkoopprijs of beneden de prijs voor aanschaf van nieuwe voorraad, voor zover het niet gaat om liquidatieuitverkoop, opruimingsuitverkoop of verkoop van eetwaren die voor snel bedarf vatbaar zijn en niet bewaard kunnen worden;

- onechte liquidatieuitverkoop, opruimingsuitverkoop of verkoop aan verbruiker tegen verminderde prijzen;

- liquidatieuitverkoop, opruimingsuitverkoop of verkoop aan verbruiker tegen verminderde prijzen, die weliswaar echt is, maar waarbij de desbetreffende reglementering niet wordt nageleefd;

- verkoop aan verbruiker, tegen verminderde prijs, van produkten met vaste prijs.

Deze inbreuken worden gestraft met geldboete van 26 tot 100.000 frank; de boete wordt verdubbeld in geval van nieuwe veroordeling binnen een termijn van 5 jaar.

De bij inbreuk betrokken produkten worden verbeurd — verklaard overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 42 en 43 van het Strafwetboek. De Hoven en Rechtbanken

indiquée que par rapport au prix du même vendeur. La comparaison devra être faite par référence au prix du vendeur et non d'un concurrent. Il ne sera donc plus question de référence « au prix généralement pratiqué sur le marché ».

Certains, peut-être, verront une difficulté à exiger l'indication d'une réduction par rapport au prix habituellement pratiqué par le vendeur, dans le cas d'un rabais consenti pour quelques jours seulement au moment du lancement d'un article. Il paraît aisément admettre qu'en cette hypothèse, la référence se ferait par rapport aux prix qui seront pratiqués.

La réduction de prix annoncée doit être exacte, par rapport au prix habituellement pratiqué pour la vente de produits identiques, par le même vendeur.

Si la mise en vente a lieu avec comparaison de prix, il ne peut être fait référence qu'au prix habituellement pratiqué pour la vente de produits identiques, par le même vendeur. Le prix habituellement pratiqué doit être barré et le prix réduit indiqué d'une manière apparente et non équivoque, soit sur la même face de l'étiquette, soit par affichage d'un pourcentage de réduction uniforme, à appliquer aux prix barrés. La date à partir de laquelle les réductions sont accordées doit demeurer affichée pendant toute la durée de la vente.

Si une réduction de prix est annoncée comme étant limitée dans le temps, le vendeur est tenu de disposer d'un stock suffisant des produits annoncés et de garantir l'approvisionnement des acheteurs, aux conditions de son offre, pendant toute la durée de la vente, celle-ci devant être déterminée de façon précise dans l'annonce qui en est faite.

Le stock doit être plus important que celui existant lors d'une période de vente normale; le stock doit être en rapport avec l'ampleur de la vente qui peut être raisonnablement escomptée suite à l'effort de publicité réalisé.

E. — Sanctions.

Cette proposition de loi érige en infractions :

- les ventes au consommateur à un prix inférieur au prix d'achat ou de réapprovisionnement, pour autant qu'il ne s'agisse pas de ventes en liquidation, de ventes en solde ou de ventes de denrées susceptibles de dépréciation rapide et dont la conservation ne peut être assurée;

- les fausses ventes en liquidation, ventes en solde, ventes à prix réduit au consommateur;

- les ventes en liquidation, les ventes en solde, les ventes à prix réduit au consommateur, qui, même si elles sont sincères, ne respectent pas leur réglementation;

- les ventes à prix réduit au consommateur de produits à prix imposé.

Ces infractions sont punies d'une amende de 26 à 100.000 francs, amende portée au double en cas de condamnation nouvelle endéans un délai de 5 ans.

La confiscation des produits qui font l'objet de l'infraction est prononcée, conformément aux dispositions des articles 42 et 43 du Code pénal. Les Cours et Tribunaux

zijn bovendien gemachtigd om die verbeurdverklaring uit te spreken, als de eigenaar van het bij de inbreuk betrokken goed een derde persoon is.

De Hoven en Rechtbanken kunnen bevelen dat de beslissing tot veroordeling gedurende de termijn die zij bepalen, zo buiten als binnen de verkoopslokaleiten van de overtreder en op diens kosten, wordt aangeplakt en dat het vonnis op kosten van de overtreder via de pers of op enige andere wijze wordt bekendgemaakt.

Is de inbreuk door een handelsvennootschap gepleegd, dan zijn de straffen toepasselijk op de schuldige beheerders, zetbazen, vennoten of aangestelden en is de vennootschap burgerlijk aansprakelijk voor de betaling van de veroordeling tot schadevergoeding, boeten en kosten.

F. — Opsporing van deze inbreuken.

Onverminderd de op de ambtenaren van de gerechtelijke politie rustende plichten, zijn de leden van het Rijkspersoneel, daartoe aangesteld door de Minister tot wiens bevoegdheid de economische zaken behoren, bevoegd om — zelfs individueel — genoemde inbreuken op te sporen en vast te stellen bij processen-verbaal die bewijskracht hebben behoudens tegenbewijs. Zij oefenen hun bevoegdheden uit onder het toezicht van de Procureur-generaal, onvermindert hun ondergeschiktheid aan hun oversten in het Bestuur.

Deze personen kunnen alle nuttige vaststellingen doen, zich op de eerste vordering en zonder verplaatsing alle bescheiden, stukken of boeken die zij voor hun opsporingen en vaststellingen nodig hebben, doen overleggen en er afschrift van nemen.

Op zicht van bovenbedoelde processen-verbaal kan het Openbaar Ministerie de voorlopige inbeslagneming bevelen van de produkten die met overtreding van de wet te koop zijn aangeboden. De persoon bij wie de produkten in beslag worden genomen, wordt tot gerechtelijk bewaarder aangesteld.

De inbeslagneming wordt van rechtswege opgeheven door de vrijspraak, de buitenvervolgingstelling of de beslissing tot seponeren. Het Openbaar Ministerie kan ook de inbeslagneming opheffen, indien de overtreder ervan afziet de produkten te verkopen onder de voorwaarden die aanleiding hebben gegeven tot vervolging. Op zichzelf betekent deze verzaking geenszins dat de betrokkenen de gegrondheid van de tegen hem ingestelde vervolgingen erkent.

De verenigingen met rechtspersoonlijkheid kunnen voor alle rechtscolleges de burgerlijke vordering instellen in verband met feiten, waardoor rechtstreeks of onrechtstreeks inbreuk wordt gepleegd op de collectieve belangen die zij vertegenwoordigen. Tevens beschikken deze verenigingen, met betrekking tot de verkopen die door dit wetsvoorstel tot één inbreuk worden gemaakt, over de bij koninklijk besluit n° 55 van 23 december 1934 ingestelde vordering in kortgeding tot ophouden.

G. — Opheffing.

Opgeheven wordt het door de wet van 28 decembre 1957 gewijzigde koninklijk besluit n° 121 van 26 februari 1935 tot bescherming der handelaars en verbruikers tegen zekere handelwijzen inzake verkopen in het klein van ongebruikte koopwaren.

ont, en outre, la faculté de la prononcer même si l'objet de l'infraction est la propriété d'un tiers.

Les Cours et Tribunaux peuvent ordonner l'affichage de la décision de condamnation pendant le délai qu'ils déterminent, aussi bien à l'extérieur qu'à l'intérieur des installations de vente du contrevenant et aux frais de celui-ci, de même que la publication du jugement aux frais du contrevenant par la voie des journaux ou de toute autre manière.

Lorsque les infractions sont le fait d'une société commerciale, les peines sont applicables aux administrateurs, gérants, associés ou préposés coupables, et la société est civilement responsable du paiement des condamnations aux dommages-intérêts, amendes et frais.

F. — Recherche de ces infractions.

Sans préjudice des devoirs incombant aux officiers de police judiciaire, les agents de l'Etat commissionnés à cette fin par le Ministre ayant les affaires économiques dans ses attributions, sont compétents, même individuellement, pour rechercher et constater par des procès-verbaux faisant foi, jusqu'à preuve du contraire, les infractions énoncées. Ils exercent leurs pouvoirs sous la surveillance du Procureur Général, sans préjudice de leur subordination à l'égard de leurs supérieurs dans l'Administration.

Ces personnes peuvent faire toutes les constatations utiles, se faire produire sur première réquisition et sans déplacement les documents, pièces ou livres nécessaires à leurs recherches et constatations et en prendre copie.

Sur le vu des procès-verbaux précités, le Ministère public peut ordonner la saisie provisoire des produits mis en vente en infraction. La personne entre les mains de laquelle les produits sont saisis en est constituée gardien judiciaire.

La saisie est levée de plein droit par la décision d'acquittement, de non-lieu ou par le classement sans suite. Le Ministère public peut également lever la saisie si le contrevenant renonce à mettre en vente les produits dans les conditions ayant donné lieu aux poursuites. Par cette seule renonciation, l'intéressé ne reconnaît en aucune façon le bien-fondé des poursuites dont il est l'objet.

Les associations jouissant de la personnalité civile peuvent, devant toutes les juridictions, exercer l'action civile relativement aux faits portant atteinte, directement ou indirectement, aux intérêts collectifs qu'elles représentent. Parallèlement et quant aux ventes que cette proposition de loi érige en infractions, les mêmes associations disposent de l'action en référé en cessation instituée par l'arrêté royal n° 55 du 23 décembre 1934.

G. — Abrogation.

Est abrogé l'arrêté royal n° 121 du 26 février 1935 protégeant les commerçants et les consommateurs contre certains procédés en matière de ventes en détail de marchandises non usagées, modifié par la loi du 28 décembre 1957.

WETSVOORSTEL**AFDELING 1.**

Sommige verkopen met verlies aan de verbruiker.

Eerste artikel.

Verkoop aan verbruiker tegen een prijs beneden de inkoopsprijs of de prijs voor aanschaf van nieuwe voorraad — onder welke benaming die verkoop ook geschiedt — is verboden, tenzij het gaat om liquidatieuitverkopen, opruimingsuitverkopen of verkopen van eetwaren die voor snel bederf vatbaar zijn en niet kunnen bewaard worden.

AFDELING 2.

Liquidatieuitverkopen aan de verbruiker.

Art. 2.

Liquidatieuitverkopen zijn :

1^o de verkopen ingevolge een wetsbepaling of een rechterlijke beslissing;

2^o de gehele of gedeeltelijke verkopen van de voorraad van een overleden handelaar, door erfgenamen;

3^o de verkoop door een handelaar die zijn handelsactiviteit geheel of gedeeltelijk verzaakt en zijn voorraad geheel of gedeeltelijk verkoopt, op voorwaarde dat die handelaar tijdens de drie voorafgaande jaren om dezelfde reden geen soortgelijke produkten heeft opgeruimd;

4^o de gehele of gedeeltelijke verkoop van de voorraad in geval van herstellingswerken of grondige verbouwing die gedurende tenminste één maand worden uitgevoerd, waar de verkoop doorgaans plaats heeft;

5^o de gehele of gedeeltelijke verkoop van de voorraad in geval van afschaffing of overbrenging van de handelsonderneming;

6^o de gehele of gedeeltelijke verkoop van een voorraad die door een ramp ernstig beschadigd is.

Art. 3.

Behoudens in de gevallen van verkoop als bedoeld bij artikel 2, 1^o, dient de handelaar, vooraleer hij de liquidatie aan het publiek bekendgemaakt, van zijn voornemen kennis te geven aan de Minister tot wiens bevoegdheid de economische zaken behoren.

De Koning bepaalt de modaliteiten van die kennisgeving. Hij stelt vast welke controlemaatregelen moeten genomen worden om de bepalingen van deze afdeling te doen naleven. Hij kan de modaliteiten van de verkoop bepalen en de duur van sommige liquidaties regelen.

Art. 4.

Behoudens in de gevallen van verkoop als bedoeld bij art. 2, 1^o, of behoudens machtiging van de Minister tot wiens bevoegdheid de economische zaken behoren, moet de liquidatieuitverkoop plaats hebben in de lokaliteiten waar dezelfde verkoper gewoonlijk produkten van dezelfde aard verkocht vóór het begin van de uitverkoop.

PROPOSITION DE LOI**SECTION 1.**

De certaines ventes à perte au consommateur.

Art. 1.

Les ventes au consommateur à un prix inférieur au prix d'achat ou de réapprovisionnement, sous quelque dénomination qu'elles se fassent, sont interdites à moins qu'il ne s'agisse de ventes en liquidation, de ventes en solde ou de ventes de denrées susceptibles de dépréciation rapide et dont la conservation ne peut être assurée.

SECTION 2.

Des ventes en liquidation au consommateur.

Art. 2.

Sont des ventes en liquidation :

1^o les ventes exécutant une disposition légale ou intervenant en suite d'une décision judiciaire;

2^o les ventes, par les héritiers, de tout ou partie du stock d'un commerçant défunt;

3^o la vente par un commerçant qui renonce à tout ou partie de son activité commerciale et qui vend tout ou partie de son stock, à condition que ce commerçant n'ait pas liquidé des produits similaires, pour le même motif, au cours des trois années précédentes;

4^o la vente de tout ou partie du stock en cas de travaux de remise en état ou de transformation essentielle, durant un mois au moins, qui sont effectués là où la vente se déroule généralement;

5^o les ventes de tout ou partie du stock en cas de suppression ou de transfert de l'entreprise commerciale;

6^o les ventes de tout ou partie du stock qui a été gravement endommagé par un sinistre.

Art. 3.

Sauf dans le cas des ventes prévues à l'article 2, 1^o, le commerçant est tenu, avant d'annoncer la liquidation au public, de notifier son intention au Ministre ayant les affaires économiques dans ses attributions.*

Le Roi fixe les modalités de cette notification. Il arrête les mesures de contrôle nécessaires pour assurer le respect des dispositions de la présente section. Il peut fixer les modalités de vente et réglementer la durée de certaines liquidations.

Art. 4.

Sauf dans le cas des ventes prévues à l'article 2, 1^o, ou sauf autorisation du Ministre ayant les affaires économiques dans ses attributions, la vente en liquidation doit avoir lieu dans les locaux où le même vendeur a habituellement vendu des produits identiques avant le début de la liquidation.

Art. 5.

Bij de liquidatieuitverkoop mogen slechts produkten betrokken zijn die tot de voorraad van de handelaar behoren, ofwel op het tijdstip waarop hij de bij artikel 3 bedoelde kennisgeving zendt aan de Minister tot wiens bevoegdheid de economische zaken behoren, ofwel op het tijdstip waarop hij onder toepassing valt van de bij artikel 2, 1^o, bedoelde wetsbepaling of rechterlijke beslissing.

De handelsondernemingen met verscheidene huizen, die in één daarvan een uitverkoop houden, mogen daar geen uit andere huizen afkomstige produkten naar overbrengen om ze haar in het raam van de uitverkoop van de hand te doen.

Art. 6.

De aangeduide prijsvermindering moet juist zijn ten opzichte van de prijs die dezelfde verkoper gewoonlijk voor identieke produkten vraagt.

AFDELING 3.

Opruimingsuitverkoop aan de verbruiker.

Art. 7.

Opruimingsuitverkoop geschieft onder drie voorwaarden :

1^o de verkochte produkten moeten zijn : seizoenartikelen, of artikelen die verouderd, onvolledig, verlegen, beschadigd zijn;

2^o de verkopen hebben plaats in de lokaliteiten waarin die produkten vroeger te koop zijn aangeboden;

3^o de verkopen hebben plaats gedurende de perioden en volgens de regeling als door de Koning vastgesteld.

Art. 8.

De aangeduide prijsvermindering moet juist zijn ten opzichte van de vroeger, door dezelfde verkoper, voor soortgelijke produkten gevraagde prijs.

Art. 9.

Opruimingsuitverkoop van speciaal daartoe aangeschafte of gefabriceerde produkten is verboden.

AFDELING 4.

Verkopen tegen verlaagde prijs aan de verbruiker.

niet zijnde liquidatieuitverkoop, opruimingsuitverkoop, de verkoop van eetwaren die voor snel bederf vatbaar zijn en niet kunnen bewaard worden.

Art. 10.

Verkoop tegen verlaagde prijs is geoorloofd indien het geen produkten geldt die tegen vaste prijs moeten worden verkocht.

Art. 5.

La vente en liquidation ne peut porter que sur des produits composant le stock du commerçant, soit au moment où il adresse au Ministre ayant les affaires économiques dans ses attributions la notification prévue à l'article 3, soit au moment où il tombe sous le coup de la disposition légale, ou de la décision judiciaire prévues à l'article 2, 1^o.

Les entreprises commerciales disposant de plusieurs sièges d'exploitation et qui procèdent à une liquidation dans l'un d'entre eux, ne peuvent y transférer des produits provenant d'autres sièges pour les écouter dans le cadre de la liquidation.

Art. 6.

La réduction de prix suggérée doit être exacte, par rapport au prix habituellement pratiqué pour la vente de produits identiques par le même vendeur.

SECTION 3.

Des ventes en solde au consommateur.

Art. 7.

Il y a vente en solde à ces trois conditions :

1^o les produits vendus sont saisonniers, démodés, dépareillés, défraîchis ou détériorés;

2^o les ventes ont lieu dans les locaux où ces produits ont été antérieurement mis en vente;

3^o les ventes ont lieu pendant les périodes et suivant les modalités fixées par le Roi.

Art. 8.

La réduction de prix suggérée doit être exacte, par rapport au prix antérieurement pratiqué pour la vente de pareils produits, par le même vendeur.

Art. 9.

Les ventes en solde de produits spécialement acquis ou fabriqués à cette fin sont interdites.

SECTION 4.

Des ventes à prix réduit au consommateur.

autres que les ventes à perte, les ventes en liquidation, les ventes en solde, les ventes de denrées susceptibles de dépréciation rapide et dont la conservation ne peut être assurée.

Art. 10.

Les ventes à prix réduit sont licites pour autant qu'elles ne portent pas sur des produits à prix imposé.

De opgelegde prijs is de kleinhandelsprijs zoals die van te voren door de fabrikant voor een bepaald produkt wordt vastgesteld, ongeacht de daarbij gebruikte distributiewegen.

Art. 11.

De aangeduide prijsvermindering moet juist zijn ten opzichte van de prijs die dezelfde verkoper gewoonlijk voor identieke produkten vraagt.

Art. 12.

Indien bij de verkoop de prijzen met elkaar vergeleken worden, mag slechts worden verwezen naar de, door dezelfde verkoper, voor dezelfde produkten gewoonlijk gevraagde prijs. De gewoonlijk gevraagde prijs moet doorgestreept zijn en de verminderde prijs dient op goed zichtbare en ondubbelzinnige wijze te worden aangeduid, hetzij aan dezelfde zijde van het etiket, hetzij door afficheren van een uniform verminderingspercentage dat op de doorgestreepte prijzen wordt toepast. De datum met ingang waarvan de verminderingen worden verleend; moet tijdens de ganse duur van de verkoop geafficheerd blijven.

Art. 13.

Indien een prijsvermindering wordt aangekondigd voor een beperkte duur, dient de verkoper over een voldoende voorraad van de desbetreffende produkten te beschikken en hij moet garanderen dat hij de kopers tegen de in zijn aanbieding vermelde voorwaarden van die produkten zal kunnen voorzien tijdens de gehele duur van de verkoop, die in de desbetreffende aankondiging nauwkeurig moet aangeduid zijn.

AFDELING 5.

Sancties.

Art. 14.

Met een geldboete van 26 tot 100.000 frank worden gestraft :

1^o wie aan de verbruiker verkoopt tegen een prijs beneden de inkoopprijs of beneden de prijs voor aanschaf van nieuwe voorraad, ongeacht de benaming, tenzij het gaat om liquidatieuitverkopen, opruimingsuitverkopen of verkopen van voor snel bederf vatbare eetwaren waarvan de bewaring niet mogelijk is;

2^o wie buiten de in artikel 2 bepaalde gevallen of met overtreding van het bepaalde in de artikelen 3 tot en met 6 uitverkoop houdt;

3^o wie opruiming houdt zonder te voldoen aan de drie in artikel 7 gestelde voorwaarden of met overtreding van het bepaalde in de artikelen 8 en 9;

4^o wie produkten met opgelegde prijs tegen verminderde prijs verkoopt of wie met overtredingen van het bepaalde in de artikelen 11 tot en met 13 tegen verminderde prijs verkoopt.

In geval van een nieuwe veroordeling binnen een termijn van 5 jaar wordt de geldboete verdubbeld.

Le prix de vente imposé est le prix de vente au détail que le fabricant fixe par avance pour un produit déterminé, quels que soient les canaux de distribution empruntés par ce produit.

Art. 11.

La réduction de prix annoncée doit être exacte, par rapport au prix habituellement pratiqué pour la vente de produits identiques, par le même vendeur.

Art. 12.

Si la mise en vente a lieu avec comparaison de prix, il ne peut être fait référence qu'au prix habituellement pratiqué pour la vente de produits identiques, par le même vendeur. Le prix habituellement pratiqué doit être barré et le prix réduit indiqué d'une manière apparente et non équivoque, soit sur la même face de l'étiquette, soit par affichage d'un pourcentage de réduction uniforme, à appliquer aux prix barrés. La date à partir de laquelle les réductions sont accordées doit demeurer affichée pendant toute la durée de la vente.

Art. 13.

Si une réduction de prix est annoncée comme étant limitée dans le temps, le vendeur est tenu de disposer d'un stock suffisant des produits annoncés et de garantir l'approvisionnement des acheteurs, aux conditions de son offre, pendant toute la durée de la vente, celle-ci devant être déterminée de façon précise dans l'annonce qui en est faite.

SECTION 5.

Sanctions.

Art. 14.

Sont punis d'une amende de 26 à 100.000 francs :

1^o ceux qui vendent au consommateur à un prix inférieur au prix d'achat ou de réapprovisionnement, sous quelque dénomination que ce soit, à moins qu'il ne s'agisse de ventes en liquidation, de ventes en solde ou de ventes de denrées susceptibles de dépréciation rapide et dont la conservation ne peut être assurée;

2^o ceux qui vendent en liquidation en dehors des hypothèses prévues à l'article 2, ou en contrevenant aux dispositions des articles 3 à 6;

3^o ceux qui vendent en solde sans réunir les trois conditions de l'article 7, ou en contrevenant aux dispositions des articles 8 et 9;

4^o ceux qui vendent à prix réduit, des produits à prix imposé, ou en contrevenant aux dispositions des articles 11 à 13.

L'amende est doublée en cas de condamnation nouvelle dans un délai de 5 ans.

Art. 15.

De bij inbreuk betrokken produkten worden verbeurdverklaard overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 42 en 43 van het Strafwetboek. De Hoven en Rechtbanken zijn zelfs gemachtigd om de verbeurdverklaring uit te spreken, als de eigenaar van het bij de inbreuk betrokken voorwerp een derde persoon is.

Art. 16.

De Hoven en Rechtbanken kunnen bevelen dat de gewezen veroordeling gedurende de termijn die zij bepalen, zo buiten als binnen de verkooplokaliteiten van de overtredener op diens kosten aangeplakt wordt, en dat het vonnis op kosten van de overtredener via de pers of op enige andere wijze wordt bekendgemaakt.

Art. 17.

Wanneer de inbreuk door een handelsvennootschap is gepleegd, dan zijn de straffen toepasselijk op de schuldige beheerders, zetbazen, vennoten of aangestelden, en de vennootschap is gebeurlijk aansprakelijk voor de betaling van schadevergoeding, boeten en kosten.

AFDELING 6.

Opsporing van inbreuken.

Art. 18.

Onverminderd de op de ambtenaren van de gerechtelijke politie rustende plichten, zijn de ledén van het Rijkspersoneel daartoe aangewezen door de Minister tot wiens bevoegd de economische zaken behoren, bevoegd om — zelfs individueel — de inbreuken op de huidige wet op te sporen en te constateren door middel van processen-verbaal, die bewijskracht hebben behoudens tegenbewijs. Zij oefenen hun bevoegdheid uit onder het toezicht van de Procureur-generaal, onverminderd hun ondergeschiktheid aan hun oversten in het Bestuur.

Art. 19.

Deze personen kunnen alle nuttige vaststellingen doen, zich op de eerste vordering en zonder verplaatsing alle besccheiden, stukken of boeken die zij voor hun opsporingen en vaststellingen nodig hebben, doen overleggen en er afschrift van nemen.

Art. 20.

Op zicht van de processen-verbaal kan het Openbaar Ministerie bevel geven tot voorlopige inbeslagneming van de produkten, die met overtreding van de wet te koop zijn aangeboden. De persoon bij wie de produkten in beslag worden genomen, wordt tot gerechtelijk bewaarder ervan aangesteld.

De inbeslagneming wordt van rechtswege opgeheven door de vrijspraak, de buitenvervolgingstelling of de beslissing tot seponeren. Het Openbaar Ministerie kan ook de inbeslagneming opheffen, indien de overtredener ervan afziet de produkten te verkopen onder de voorwaarden die aanleiding hebben gegeven tot vervolging. Op zichzelf betekent deze verzaking geenszins dat de betrokkenen de gegrondheid van de tegen hem ingestelde vervolgingen erkent.

Art. 15.

La confiscation des produits qui font l'objet de l'infraction est prononcée, conformément aux dispositions des articles 42 et 43 du Code pénal. Les Cours et Tribunaux ont, en outre, la faculté de la prononcer même si l'objet de l'infraction est la propriété d'un tiers.

Art. 16.

Les Cours et Tribunaux peuvent ordonner l'affichage de la décision de condamnation pendant le délai qu'ils déterminent aussi bien à l'extérieur qu'à l'intérieur des installations de vente du contrevenant et aux frais de celui-ci, de même que la publication du jugement aux frais du contrevenant par la voie des journaux ou de toute autre manière.

Art. 17.

Lorsque les infractions sont le fait d'une société commerciale, les peines sont applicables aux administrateurs, gérants, associés ou préposés coupables, et la société est civilement responsable du paiement des condamnations aux dommages-intérêts, amendes et frais.

SECTION 6.

Recherche des infractions.

Art. 18.

Sans préjudice des devoirs incombant aux officiers de police judiciaire, les agents de l'Etat commissionnés à cette fin par le Ministre ayant les affaires économiques dans ses attributions, sont compétents, même individuellement, pour rechercher et constater par des procès-verbaux faisant foi jusqu'à preuve du contraire, les infractions à la présente loi. Ils exercent leurs pouvoirs sous la surveillance du Procureur Général, sans préjudice de leur subordination à l'égard de leurs supérieurs dans l'Administration.

Art. 19.

Ces personnes peuvent faire toutes les constatations utiles, se faire produire sur première réquisition et sans déplacement les documents, pièces ou livrés nécessaires à leurs recherches et constatations et en prendre copie.

Art. 20.

Sur le vu des procès-verbaux, le Ministère public peut ordonner la saisie provisoire des produits mis en vente en infraction. La personne entre les mains de laquelle les produits sont saisis en est constituée gardien judiciaire.

La saisie est levée de plein droit par la décision d'acquittement, de non-lieu ou par le classement sans suite. Le Ministère public peut également lever la saisie si le contrevenant renonce à mettre en vente les produits dans les conditions ayant donné lieu aux poursuites. Par cette seule renonciation, l'intéressé ne reconnaît en aucune façon le bien-fondé des poursuites dont il est l'objet.

Art. 21.

De verenigingen met rechtspersoonlijkheid kunnen voor alle rechtscolleges de burgerlijke vordering instellen in verband met feiten, waardoor rechtstreeks of onrechtstreeks inbreuk wordt gepleegd op de collectieve belangen die zij vertegenwoordigen. Tevens beschikken deze verenigingen, voor de in artikel 14 bepaalde inbreuken, over de bij koninklijk besluit n° 55 van 23 december 1934 ingestelde vordering in kortgeding tot ophouden.

AFDELING 7.

Opheffing.

Art. 22.

Opgeheven wordt het door de wet van 28 december 1957 gewijzigde koninklijk besluit n° 121 van 26 februari 1935 tot bescherming der handelaars en verbruikers tegen zekere handelwijzen inzake verkopen in 't klein van ongebruikte koopwaren.

Art. 23:

Het koninklijk besluit van 31 oktober 1958 tot vaststelling van de perioden voor de verkoop bij opruiming wordt opgeheven op de datum die bepaald zal worden door een bij toepassing van artikel 7, 3^e, genomen koninklijk besluit.

15 januari 1964.

Art. 21.

Les associations jouissant de la personnalité civile peuvent devant toutes les juridictions, exercer l'action civile relativement aux faits portant atteinte, directement ou indirectement, aux intérêts collectifs qu'elles représentent. Parallèlement et quant aux infractions prévues à l'article 14, les mêmes associations disposent de l'action en référé en cessation instituée par l'arrêté royal n° 55 du 23 décembre 1934.

SECTION 7.

Abrogation.

Art. 22.

Est abrogé l'arrêté royal n° 121 du 26 février 1935 protégeant les commerçants et les consommateurs contre certains procédés en matière de ventes en détail de marchandises non usagées, modifié par la loi du 28 décembre 1957.

Art. 23.

L'arrêté royal du 31 octobre 1958 fixant les périodes des ventes en solde est abrogé le jour où un arrêté royal pris en application de l'article 7, 3^e, en déterminera la date.

15 janvier 1964.

W. DECLERCQ,
A. DE WINTER,
F. VAN DOORNE.